

Pardi Anna

Kodály a kis földalattin

Fölszállott a páva, majd leszállott
éjjeliőrök koldus vackára.

Hiába rikoltozott az éjszakába
annyi nagy álom, győzött a terror légköre:
Rákosi betiltatta Madách: Az ember
tragédiájának előadását.

Kodály nehéz szívvel ébredt a Körönd utcai
lakásban, a Sztálin szobor felől fúvó szelek
magányos rubatóiban.

A kultúra e hazában mindig és újra megrekedt.
A Körönd távozók fekete bőrröndjévé merevült,
Bartók baráti szellemkezeiből

hullt ki annyi hősi, barbár tartalmának
dallama; a nemzetiszínű árva,
tépett szalag Amerikától Európán át landolt
az ötvenes évek honi légkörében.

A zene, a zene az az emeltyű, amely fölrepít
rögvest a magasba, megszünteti a megosztottságot,
a jóra parancs.

Csak a tudat területén szabad az ember, ha zenész,
etikai modulációk eszköze.

Kodály tanár úr, a Zeneakadémiára menet, a kis
földalattin zötykölődve, a vörös zászlók, a szovjet
nyomás köznapi rezgésszámai ellenére
heroikus magaslati humán dimenziókban rejtőzködött el.
Mint muzikális elme,

szigorú híve a középkori felfogásnak;
a zene a teljes emberségre nevelés hathatós eszköze.

Kodályra a közlekedő tömegben is
hangok harmata hullt, ősi rétek pásztoréneke;
mély kezdet, mély vég psalmusa
a megrekedt, rideg közepszerűségben.